

monitor

SEKTIONER DEBAT NYHEDER NAVNE NY VIDEN KARRIERESKIFT FILM KULTURARV KULTU

Kom med til efterårets konference Kulturkraft i Industriens Hus. Tilmeld dig

Rune Brink Hansen, Majken Overgaard og Christian Villum.

Dette er et debatindlæg.

Indlægget er udtryk for skribentens holdning. Du er velkommen til at deltage i debatten – send dit indlæg til redaktionen@kulturmonitor.dk

NFT

Kronik: Er NFT'er stadig fremtidens kunst?

Det er på tide at nuancere debatten om de nye NFT-kreationer, som har taget verden med storm, men også er genstand for megen kritik og usaglig kunstnerisk nedgørelse. NFT-formatet, og den underlæggende blockchain-teknologi, rummer for stort et potentiale for kunsten og for mennesket til at vi skal lægge det i graven nu.

DEBAT 19. AUG. 2022 KL. 11.19

MAJKEN OVERGAARD

SENESTE NYT

Forvirringen er total: Er publikum tilbage efter coro eller bliver de væk?

19 TIMER SIDEN |

Bogtjenesten Tales.dk relans i en slankere udgave

I GÅR |

Fyret teaterdirektør tilbød skuespillere bonus for at sp

I GÅR |

Første store opgave for den bestyrelse for Kulturens Analyseinstitut: Find en dir

I GÅR |

Ny undersøgelse bekræfter

Programleder ved Catch - Center for kunst, design og teknologi (catch.dk) i Helsingør Kommune, foredragsholder samt ekstern lektor på ITU.

RUNE BRINK HANSEN

Kunstner og designer og arbejder med digital museumsformidling samt udvikling af egne både fysiske og digitale værker spogel.xyz.

CHRISTIAN VILLUM

Rådgiver, iværksætter og teknologiekspert med særligt fokus på snitfladerne mellem digital teknologi, kultur og design.

[LÆS ARTIKLEN SENERE](#)

Kronik: Hver gang man læser om NFT'ere, så kommer denne eller en lignende teknisk definition:

'NFT'ere - non-fungible tokens - er en unik enhed af data, der er lagret på en blockchain, og kan bruges til at certificere fotos, videoer, lyd og andre typer digitale filer - som memes, tweets og musik. En blockchain er en form for online, decentral database.'

Så langt, så godt i forhold til teknikken, men hvordan kommer NFT'ere til at påvirke os som mennesker, som kunstnere, kulturinstitutioner? Hvilken kunst og kultur bringer NFT'er med sig?

Den seneste tid har der været skrevet meget om kryptovalutaer og NFT'er, ofte i forbindelse med nye rekorder i forhold til salgspriser og finansiel spekulation.

NFT'ere er knyttet til kryptovalutaer og nye former for investeringsmuligheder, men vi mener, at NFT'er har et endnu større potentiale end blot som investeringsobjekt. Vi oplever, at muligheden for at tjene penge på digitale produktioner for kunstnere medfører en eksplosiv udvikling i visualitet og kunstnerisk praksis online.

Vi ser endvidere, at nye kunstformer samt udstillingsformater lige nu udvikler sig på internettet, og at disse former og formater er drevet af fællesskaber, snarere end økonomisk vinding. Grænserne mellem dem der skaber, og dem der betragter, er på mange platforme flydende, og magtstrukturer og ejerforhold manifesterer sig markant anderledes end i den traditionelle kunstverden.

NFT'er er ikke kun en teknologi, men et fænomen som vil få markant indflydelse på den måde, vi tænker kultur og kunst på i fremtiden.

Forskydelse af samtidskunstens centrum

NFT'er skaber lige nu en forskydning på verdens kunstmarkeder, og online er det ikke længere vesten, der dominerer. Når NFT'er sælges, er det ikke altid synligt hvorfra i verden, kunstneren kommer, fordi mange publicerer under opfundne navne og identiteter.

bange anelser:
Kernepublikummer forsøm
teatre og spillesteder

I GÅR | [📖](#)

KULTUR JOBS

Edition-S music-sound-art

Direktør for Dacapo Editi

Dacapo Edition-S

[Læs Mere](#)

Museumsleder

Glud Museum

[Læs Mere](#)

Fredericia Musicalteater

Fredericia Musicalteater

[Læs Mere](#)

[SE ALLE JOBS](#)

Det betyder, at der er en anden åbenhed i relation til udtryk og oprindelse. En åbenhed, som mange i kunstverdenen vil argumentere for er tiltrængt, og en magtfor skydning, som ikke blot styrker ellers marginaliserede kunstnere, men også fjerner mange af de flaskehalse, som ellers historisk har domineret kunstfeltet. Her tænker vi på den kuratering, som traditionelt set har defineret, hvilken kunst der får opmærksomhed i den institutionelle kunstverden. Se eksempler på NFT-baserede kunstnere fra hele i [denne Twitter-tråd](#).

NFT'ere har revolutioneret visuel kultur online, og både udtrykket samt sammensætningen af dem, der skaber og køber kunsten er anderledes end det vi er vant til. Udbredelsen af NFT'er eskalerede under covid-19-pandemien fordi fysisk tilstedeværelse ikke er afgørende for anskaffelsen eller præsentationen af en NFT.

I stedet for traditionelle udstillinger oplever publikum værker online, hvilket betyder at oplevelsen af kunst ikke længere er forbeholdt det klassiske museumspublikum eller dem, som rent fysisk kan få adgang til et udstillingssted. Man ser udstillinger hjemmefra og behøver ikke bekymre sig om, hvorvidt man er bekendt med de kulturelle koder, der knytter sig til at opleve kunst på museer og i kunsthaller. Det er ofte yngre og mere tech-interesserede personer, der ønsker at opleve kunst online. Faktisk er brugergrupperne online nærmest en-til-en identisk med dem, som vi ofte hører kulturinstitutioner landet over ønsker at tiltrække.

Den kunstneriske oplevelse

Så hvori består den kunstneriske oplevelse?

Det spørgsmål hører vi ofte fra folk, der er optagede af mere klassiske kunstgenrer og det er nok her, at vi finder den største udfordring. NFT'ere er ikke udelukkende inspireret af vestlige kunstgenrer, men af en visualitet, der trækker på teknologiske subkulturer, som er opstået i globale online fora. De har rødder i meme-kultur, afro-futurisme, glitch, gaming, queer-kultur, AI-genere og meget mere.

Det gør værkerne mere tilgængelige for brugergrupper, der i forvejen kender de visuelle symboler, som er knyttet til sådanne online kulturer. Samtidigt kan det være vanskeligere for andre, der måske ikke tilbringer så meget tid online, at afkode og have en oplevelse med et sådant værk.

Det er simpelthen en anderledes visuel kultur, der eksisterer online. Der er uden tvivl en kløft, men det skaber et interessant perspektiv: Måske kan den fremmedgørelse, som folk, der er vant til at gå på museum og galleri, oplever, når de befinder sig i online verdener med NFT-kunst, være et godt instrument til at forstå, hvordan andre kan opleve klassiske udstillingsrum?

Vi fokuserer her på det område inden for NFT'ere, der lægger sig mest op af tanken om et visuelt kunstværk, men det skal nævnes, at NFT'ere kan mintes i forskellige filformater og ikke kun som ét værk. På den måde er de kunstneriske muligheder rigere i NFT-formatet og den virtuelle verden i sammenligning med klassiske kunstformater.

Nye former for ejerskab og fællesskab

Den største kritik af NFT'er er ofte, at det ikke er selve værket man ejer, men et certifikat der peger på værket. Dette opfatter vi dog som én af fordelene ved den digitale decentralisering, som NFT- og blockchain teknologien er baseret på: Kunstnerne er ikke længere afhængige af den platform, hvor værket er udgivet i første omgang, men kan i fremtiden selv vælge hvor værket placeres, og sikre, at værket kan leve længere end platformen, hvor det er solgt i første omgang.

Derudover er værket også tilgængeligt for alle i offentligheden, selvom de ikke ejer værket. Dette understøtter en af internettets grundlæggende teser om, at information bør være tilgængelig for alle.

Der er også flere sympatiske elementer ved NFT-teknologien. Når et værk sælges videre igen, ryger en del af betalingen automatisk tilbage til den

oprindelige skaber. Dette sker via en såkaldt smart kontrakt, som er indbygget i teknologien. Denne kontinuerlige "provision" gør, at lige meget hvor populært et værk bliver – og dermed også hvis det ender med at blive handlet til høje priser – så bliver kunstneren kompenseret proportionelt.

Sådan er det ikke for konventionelle kunstværker, hvor kunstneren ofte blot kan kigge på fra distancen, mens den store økonomiske gevinst trækkes i land på langt sigt. På den måde minder NFT-systemet lidt om musikkens royalty-systemer. Det er bare 100 procent digitalt automatiseret og kræver ikke store administrative organer for at fungere. Det bedste af det hele er, at man ved, at man støtter sin yndlingskunstner, når man er med til at handle dennes værk.

NFT'erne har endvidere skabt nye muligheder for kunstnere til at udvikle deres karriere via kunstneriske fællesskaber online, der også understøtter dem økonomisk. Dem der køber digital kunst er udvidet til ikke kun at være klassiske samlere, men almindelige brugere af internettet. I mange tilfælde er det sågar også kunstnerne selv, som handler NFT'ere med hinanden. NFT-platforme skaber en ny form for mikro-finansiering, som understøtter kunstnere i at vedligeholde og udvikle deres praksis og gør det muligt for flere at opbygge en økonomisk bæredygtig kunstpraksis.

'They Never Came' af spøgelsesmaskinen lavet som GIF, dvs. en kort videosekvens, der er nem at dele online.

Bæredygtighed

Nuvel. Blockchains og NFT er også kendt for at have store miljømæssige konsekvenser, og det er der en grund til. Det kan vi ikke lukke øjnene for. Det elforbrug der kræves for at opretholde systemerne er enormt, fordi blockchains opererer med systemer, hvor mange computere sørger for sikkerheden på samme tid.

Det system man brugte til de første blockchains (proof-of-work) var og er meget energikrævende. De fleste nyere blockchains opererer dog med et system, der kræver væsentligt mindre regnekraft og energi for at verificere nye transaktioner og dermed nye enheder. Tezos, Solana og Concordium er eksempelvis alle blockchains, der bruger mere miljøvenlige *proof-of-stake-metoder* til at validere. Fælles for disse er, at udledningen er væsentlig mindre. Tezo hævder at udlede 0.001 TWh årligt i modsætning til eksempelvis Bitcoin, der bruger 130 TWh årligt og Solana blev CO2 neutral i 2021.

Blockchain-teknologien træder stadigvæk sine barneskridt, og potentialet er for stort til at stoppe her, også selvom teknologien har sine problematikker. Man kan sammenligne med opfindelsen af bilen, som i starten osede med bly og så blev blyfri. Dernæst hybrid, og om ikke lang tid vil alting køre på el - som på sigt vil komme fra grønne kilder. Blockchain vil på samme måde naturligvis udvikle sig over tid, og tackle de problemer, der selvsagt skal tackles.

Blanding af verdener

NFT'er har de seneste tre år oplevet meget medvind og udviklingen er sket med ekspresfart. Lige nu ser vi, at den traditionelle kunstverden og de nye online platforme begynder at nærme sig hinanden. Man undersøger forskellige muligheder for at bryde grænserne ned og skaber udstillinger, der blander online/offline miljøer, værker og strategier.

Et eksempel på dette er Aarhus Kunsthals påskeudstilling '[KP Digital 22](#)', hvor den ene skribent, Rune Brink Hansen, var én af udstillerne eller den danske kunstner Ditte Ejlerskovs udstilling 'The Cult of the Oxytocin' i Nikolaj Kunsthal foråret 2022, hvor værkerne bevægede sig ind og ud af fysiske og digitale platforme og skabte en unik oplevelse på tværs af verdener. I denne måned kan man også opleve [en fysisk udstilling](#) af NFT'ere på årets Chart kurateret af kunstnerkollektivet MoNDA.

Vi mener, at tiden er inde til at starte en dialog om, hvilke nye kunstneriske processer og muligheder der således opstår og eksisterer på tværs af medier. Det kan skabe vej for en større anerkendelse af den kunstneriske kvalitet i digitale værker samt de muligheder, der ligger i dialogen og fællesskabet omkring udviklingen online.

Det er dog vigtigt, at de medier, som behandler NFT'er, er åbne for at fortælle historier, som ikke kun handler om rigmænd og kendisser i USA, som bruger dem til at blive endnu rigere. Vi plæderer ikke for at vi ikke fortsat skal kigge meget kritisk på dette, men for at andre historier også får plads. Historier om, hvordan NFT'er skaber helt nye veje for kunsten og for bredden i vækstlaget. Ved at kaste lys på disse historier vil vi langt bedre kunne se potentialet i den nye teknologi, og udviklingsmulighederne for kunsten ad den vej - ikke mindst ved at skubbe autonomi, muligheder og finanser ud i nye, kunstneriske kollektiver og praksisser.

INGEN HAR KOMMENTERET ENDNU

Vil du vide mere?

Hvis du vil vide mere afholder Majken Overgaard og Rune Brink Hansen aka NFT-kunstner spøgelsesmaskinen [30. august](#) og [13. september](#) (online) workshops i Catch med titlen 'Hvordan kan NFT'ere understøtte en kunstnerisk praksis'.

De to workshops tilrettelægges i samarbejde med Billedkunstnerisk Forbund og er støttet af Statens Kunstfond.

Prøv 14 dage gratis

Hvis du vil lære Kulturmonitor bedre at kende, kan du tegne 14 dages prøveabonnement. Det er gratis og helt uforpligtende.

Prøv gratis

ARBEJDSFORHOLD

Fyret teaterdirektør tilbød syge skuespillere bonus for at spille

SCENE | [|](#) [|](#)

VALGET BANKER PÅ

SF før valgkamp: Vil bekæmpe mistrivsel med kultur og rette op på en kulturel »katastrofe« i folkeskolen

KULTURPOLITIK | [|](#) [|](#)

PUBLIKUMSVANER

Forvirringen er total: Er publikum tilbage efter corona – eller bliver de væk?

Særligt på teaterområdet peger nye tal i forskellige retninger, når det kommer til publikumsvaner.

SCENE | [|](#) FOR ABONNENTER | [|](#) [|](#) LÆS SENERE

Ny undersøgelse bekræfter bange anelser: Kernepublikummer forsømmer teatre og spillesteder

NFT

Kronik: Er NFT'er stadig fremtidens kunst?

Det er på tide at nuancere debatten om de nye NFT-kreationer, som har taget verden med storm, men også er genstand for megen kritik og usaglig kunstnerisk nedgørelse. NFT-formatet, og den underlæggende blockchain-teknologi, rummer for stort et potentiale for kunsten og for mennesket til at vi skal lægge det i graven nu.

DEBAT | [|](#) [|](#) LÆS SENERE

MEST LÆSTE

Første store opgave for den 1. bestyrelse for Kulturens Analyseinstitut: Find en dir

I GÅR | [|](#) [|](#)

Kronik: Er NFT'er stadig fremtidens kunst?

23 TIMER SIDEN | [|](#) [|](#)

Fyret teaterdirektør tilbød s skuespillere bonus for at sp

I GÅR | [|](#) [|](#)

Forvirringen er total: Er publikum tilbage efter corona eller bliver de væk?

19 TIMER SIDEN | [|](#) [|](#)

KRISE

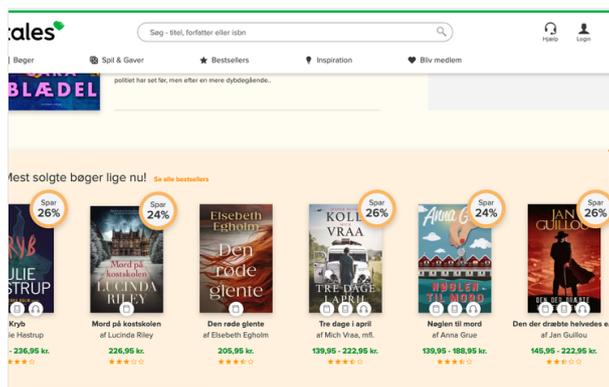
Ny undersøgelse bekræfter bange anelser: Kernepublikum mer forsømmer teatre og spillesteder

NY VIDEN |

ARBEJDSFORHOLD

Jeppe Krogsgaard Christensen: Landets forfattere burde betales for at stille op i aviser, i radio og på tv

DEBAT |

BOGSTREAMING

Bogtjenesten Tales.dk relanceret i en slankere udgave

Nye investorer smider millioner i konkurstruet

BUREAUKRATI

Musiker: Jeg får ikke en pris ved DMA Jazz i år – og det har intet med musikken at gøre

DEBAT |

BIBLIOTEKER

Debattør: »Mange forstår bibliotekaren som en form for tankpasser, der i stedet for tyggegummi og diesel, langer bøger hen over disken«

DEBAT |

KULTURENS Q&A

Iben Albinu »Jeg får konstant overtrådt n grænser, nå kvinder i ku og populærku skildres son slags minor

LITTERATUR |

KULTURENS Q&A

Søren Anker Madsen: »Jeg er ikke enig i, at sexismen gennemsyrrer dansk litteraturkritik

«

DEBAT | |

FESTIVAL

Festivalarrangør: Vi må skabe rammerne for, at de unge kan blive gode festivalgæster

DEBAT |

KULTURENS Q&A

Rosa Lund rev gardin væk fra voldtægtsværk: »Kunsten skal helst være grænseløs«

DEBAT | |

KULTURENS Q&A

Forfatter og filminstruktør Sebastian Cordes: »Jeg godt se mere kunst, der får folk til at skamme sig

DEBAT | |

KULTURMONITOR

Kulturmonitor er kunst- og kulturbranchens uafhængige nyhedsmedie.

Læs mere om Kulturmonitor

KULTURMONITOR UDGIVES AF:

Monitormedier A/S
Rådhuspladsen 37
1785 Kbh. V

Ansv. chefredaktør: Anders Jerking
anders.jerking@pol.dk

Monitormedier ejes af:

POLITIKEN
en del af JP/Politikens Hus

KONTAKT OS**Køb af abonnement**

Kontakt os for at høre mere om vores abonnementer:
salg@kulturmonitor.dk
eller tlf. 7060 5372 (tast 1)

Kundeservice

kundeservice@monitormedier.dk
tlf. 7060 5372 (tast 2)

Annoncering

Anders Bensrati,
anb@pol.dk,
tlf. 2834 4241

PRØVEPERIODE

Få adgang til Kulturmon

REDAKTION**Redaktør**

Lars Rix
lars@kulturmonitor.dk, t

Journalist

Anne Thora Lykkegaard
anne@kulturmonitor.dk,

Journalist

Rasmus Faber Lundberg
[rasmus@kulturmonitor.ı](mailto:rasmus@kulturmonitor.)

FØLG OS